

: Posamezna številka 6 vinarjev :

JUTRO izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 2. uri, ob ponedeljkih ob 10. uri. — Posamezna številka: v Ljubljani v upravnih urah št. 1-20, s dostavljanjem na dom K 1-50; s pošto št. 1-20, poštne K 1-10, četrtletne K 5, šestmesečne K 10. Za inšpekcijske očiščene K 20. — Telefon številka 308.

JUTRO

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

: Posamezna številka 6 vinarjev :

Uredništvo in upravnništvo je v Franciškanski ulici 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštva. Neprankirana pisma se ne sprejemajo, rokopi si se ne vračajo. Za oglaševanje plača: peti vsta 15 v. — Mrtvice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor je priložiti namko. — Telefon številka 308.

Čehi in dr. Ravniar.

Iz Dunaja in iz Prage prihajajo že nekaj časa vesti o nameravanem vstopu češkega državnozbornskega kluba v vladno večino in mnoga znamenja kažejo, da to niso samo prazne kombinacije, temveč, da se ti glasovi prav kmalu tudi vresničijo, v katerem slučaju izstopijo iz enotnega češkega kluba poslanci narodno socialne stranke, ki se s tako politiko ne strinjajo.

Mi se vstopu Čehov v vladno večino ne čudimo. Sicer je malo čudno, da bi Čehi podpirali Stürgkhov sistem, ki ni nič drugega kot Bienerthov sistem v drugi, novi izdaji, ali pri Čehih smo že navajeni na to, da stopajo v vladno večino takrat, kadar bi se moglo to najmanj pričakovati, ako le dobijo par sedežev v ministruvju, navajeni smo pa tudi na to, da imajo Čehi v takih slučajih pred sabo samo svoje interese, interesi Slovanstva stopijo pa v takih slučajih navadno v ozadje.

Nekateri pravijo temu egoizmu in morda imajo prav, morda so pa bili Čehi nasproti Slovincem vedno taki zato, ker so Slovinci tudi veliki oportunisti in niso posebno klerikalci, iz katerih je po ogromni večini sestavljena slovenska državnozbornska delegacija, hoteli nikdar sklepati s Čehi trajnih in tesnejših zvez.

Bodisi temu tako ali tako, dejstvo je, da nima danes enotni češki klub — izvemši posl. dr. Ravniarja — nobenih zvez s slovensko državnozbornsko delegacijo in zato mu ne bomo mogli Slovinci niti očitati ničesar, ako vstopijo v vladno večino, njegovi člani bodo za to odgovorni samo svojim volilcem.

Ali slovensko javnost mora pri tem zanimati položaj ljubljanskega poslanca dr. Ravniarja, ki je član mladotškega kluba in bo postavljen v slučaju, ako stopijo Čehi v vladno večino pred alternativno: ali s Čehi skupaj v vladno večino, ali pa — izstop iz mladotškega kluba.

Vemo, da je med naprednjaki dosti takih ljudi, ki bi bili za to, da vstopi z mladotčehi tudi dr. Ravniar v vladno večino, ker pričakujejo od tega raznih koristi, v prvi vrsti to, da bi gledala v tem slučaju vlada malo na prste klerikalcev in jim ne bi dovoljevala v deželi tako divjati, kot divjajo sedaj, ali po našem mnenju to stališče ni pravilno, mi mislimo, da dr. Ravniar ne bi smel vstopiti v vladno večino vsaj dotlej ne, dokler je dr. Hochenburger član te vlade in celo — justični minister.

Naj nam radi tega nihče ne očita prevelikega radikalizma, ker dobro vemo, da je politik dostikrat primoran delati kompromise, ali s takim sistemom kot ga imamo v Avstriji sedaj in z vlado, katere član je dr. Hochenburger slovenski napredni poslanec ne more in ne sme delati kompromisov in mi bi dr. Ravniarja stokrat raje videli v državnem zboru popolnoma osamljenega, kot v družbi z mladotčehi v — vladnem taboru.

Sicer se ni definitivno sklenjeno, da stopijo mladotčehi v vladni tabor in tudi tega ne vemo, kako stališče zavzame v tem slučaju ljubljanski poslanec dr. Ravniar, ali smatrali smo za potrebno napisati te vrstice, ker stvar je važna in slovenska napredna javnost ne more in ne sme vsega tega prezreti, ona se mora pečati s spremembo položaja, ki nastopi najbrže v najkrajšem času.

Pri vsem tem pa ne smemo prezreti naslednje notice, ki je izšla včeraj v „Slov. Narodu“: „Ali bodo Čehi vstopili v vladno večino ali ne? To vprašanje sedaj beli glavo našim klerikalcem. Da jih vsaj nekoliko „potalažimo“, jim povemo to le: Vprašanje o vstopu čeških poslancev v vladno večino je danes še odprto, reši pa se že v najkrajšem času — jutri ali pa v četrtek. Kako se bo rešilo, se pač ne da že danes povedati. Eno pa je gotovo, da vstopi v vladno večino celotni enotni češki klub ali pa njihče izmed čeških poslancev. Ako se Čehi odločijo za vstop v vladno večino, se more to zgoditi samo na temelju sklenjenega pakta z vlado. Da pa bo iz tega pakta izločen pravosodni minister dr. Hochenburger, je toliko kakor gotovo.“

Iz slovenskih krajev.

Iz Jesenic. Občinske volitve na Jesenicah se vrše v nedeljo dne 3. decembra. Kandidatno listo, ki jo priporočamo svojim somišljenikom, priobčimo prihodnjici. Danes omenimo le-to, da naj odda vsak prišast narodno-napredne stranke v III. vol. razredu svoj glas socialističnim kandidatom. Ker se vrše pri pobiranju pooblastil in pri razdajanju izkaznic ter glasovnic velike sleparije, priporočamo vsem somišljenikom, naj vsako nasilje, vsako nezakonitost takoj javijo volilni pisarni za občinske volitve (pri Kovaču (Mlinarju) na Savi I. nadstr. levo) ob 3. do 10. ure zvečer. Zupnik Skulic je nastavljal za vsako hišo posebnega zapupnika, ki naj popiše vse glasovnice v dotični hiši. Nihče naj je ne da v podpis. Vsakdo izmed Vas je toliko zaveden, da bo volil kandidate po svojem prepričanju, ne pa po Skulicem in Krivicem ukazu. Kdor bi Ti, dragi volilec, podpisal glasovnico brez Tvoje vednosti ali brez Tvoje dovoljenja, ga takoj naznani volilni pisarni za občinske volitve.

Iz Idrije. Idrijska moška podružnica sv. Cirila in Metoda priredi v soboto 2. decembra v pivarni „Pri črnem orlu“ ob 8. uri zvečer jubilejno slavnost 15 letnice obstanke. Vspored: 1. Slavnostni govor. (Govori g. dež. poslanec Engelbert Gangl) 2. Veseligrig v enem dejanju: Malomestne tradicije. Godba in ples. Do polnoči volijo pri plesu dame. Vstopnina 50 vin. za osebo.

Iz Trsta. (Za izobrazbo našega delavstva.) Če pogledamo malo med naše ljudstvo in nepristransko so-

dimo o stopinji kulture, na kateri se isto nahaja, moramo priti do zaključka, da je ljudska masa sila nezavedna, vidimo, da tava v temi nevednosti. In v tem nezavednem stanju nahajajoče se ljudstvo, se kaj rado zapusti zapekljati in preganjati od svojih gospodarskih in narodnih nasprotnikov. Naš narod sploh ni še dosegel kulture, kakor jo imajo drugi narodi, in posledica je, da nas ti narodi kateri so bolj prosvitljeni, a nam neprijazni, zatirajo, tako da ne moremo priti do politične veljave. Ako hočemo da se naš narod povzdigne do višjega mesta, da postane kedaj samosvoj, je potrebno da skrbimo za to, da dovedemo to zatirano ljudstvo k spoznanju svojega položaja. Ako to storimo, napravili smo poglavitni korak za rešitev naroda iz span suženjstva. Če se tukaj omenja besedo „narod“, treba je seveda omeniti delavstvo, ker delavstvo, oziroma nižji sloji tvorijo večino naroda, in posebno tukaj v Trstu je naš življenjski sestavljen po pretežni večini iz delavstva, in ravno s tem dejstvom je treba računati. Vsakomur, ki količjak pozna delavske razmere, bode znano v kakšnem groznem položaju se delavstvo nahaja, in potemtakem je dokaj jasno, da se to sestrado in teptano delavstvo ne more kdo ve koliko potegovati za narodno vprašanje, marveč se poteguje, — kolikor ga beda k temu sili — za svoj obstanek, — za svoj kruh! Pravim — „v kolikor ga beda k temu sili“ —, kajti da bi mu spoznanje v krivični uredbi družbe to delovalo, o tem ni sploh misliti, kajti delavstvo je duševno tako ubito, da jako malo zna pri čem da je in ne čuti svojega neznoznega položaja preje, da krivice ne ostanejo čim ostreje, ko valpetov bič tem močnejše sviga po ljudstvu! Če želimo, da se naš narod osvobodí, moramo delati na to da se i delavstvo osvobodí svojih izkoriščevalcev, — od kapitalizma, kajti ta je največji škodljivec naroda, kriv fizičnega in duševnega propada ljudstva! V dosego tega namena je pa potrebno, da se delavstvo najprvo duševno osvobodí, kajti duševna svoboda je predhodnica gospodarske in politične prostosti! Duševna svoboda odpira ljudstvu oči k spoznanju, a kakor je spoznanje prodirjo v srca teh zatiranih ljudi, je zmaga nad krivicami gotova! Svesti si tega načela, bode „Izobraževalni odsek N. D. O.“ prijel v zimski sezoni predavanja, na katerih se bode delavstvo duševno krepilo, se temeljito pripravljalo za borbo na političnem in gospodarskem polju, si bistiilo svoj um, izpoznavało polagoma svoje napake, izpoznavało cilje, za katerimi mora težiti. Apelliramo toraj na delavstvo, da pridno poseča te prireditve; naj nikar ne poseđa v gostlinah, kvareč se duševno in fizično, marveč naj pride na ta predavanja, od katerih bode imelo obila koristi. Prvo predavanje bode v četrtek dne 30. t. m. o predmetu „Razvoj socialne misli“. Predava dr. Vekoslav Kisovec; začetek točno ob 8. uri zvečer. Tovarishi! Pridite na to predavanje v častnem šte-

vilu, zapomnite si, da boste srečno zmagovali nad vašimi tlačitelji samo, ako boste oboroženi z uma svitlim mečem!

DNEVNE VESTI

Našim cenjenim zunanjim naročnikom pošiljamo danes položnice poštne hranilnice in prosimo vse one, ki jim koncem tega meseca poteče naročnina, da jo obnovijo najdalje do 10. decembra, ker desetega dne po potekli naročnini vstavljamo pošiljanje lista vsakemu brez izjeme.

Informacije dr. Egra. Kakor smo že poročali se je mudi nekaj dni po imenovanju dr. Tomiška na Dunaju ljubljanski advokat dr. Eger, ki je pri nesel nemškemu „Nationalverbandu“ informacije o ravnanju Tomišku na podlagi teh informacij pripravljajo Nemci obsežno akcijo proti temu imenovanju. Nemški „Nationalverband“ za Spodnje Štajersko sestavlja obširno spomenico o Tomišku, zbral si je vse, kar je kdaj napisal novi ravnatelj, trga iz njegovih spisov posamezne stavke, ki so sami brez vsake zveze, a vendar bo na podlagi teh „dokazov“ Tomišek naslikan kot skrajno nevarna oseba. Ta memorandum odpošlje „Nationalverband“ vsem štajerskim deželnozbornim poslancem s pozivom, da naj prekinijo na podlagi tega dejstva vsako zvezo s Slovinci, ter zavrnejo vsa pogajanja glede delazmožnosti štajerskega deželnega zbora, ki jih propagira vlada. Tudi vsi nemški poslanci na Dunaju dobe te informacije. Mi nimamo sicer nikakega povoda, da bi se zavzemali za Tomiška, ki je v zadnjih časih postal klerikalec, a protestirati moramo odločno proti ošlim intrigam vesoljnega nemštva. V naših očeh je odgovoren za to gonjo ljubljanski Eger, ki ni imel kot Ljubljancan, toliko časti in poštenja, da bi med Nemci demantiral laži o Tomišku; ker se gonja nadaljuje, smo primorani verjeti, da je Eger te vesti celo potrdil! — „Slovenec“ o celi zadevi jako previdno molči, komentiral je sicer oni članek „Grazers Tagblatt“ a to tako medlo, da smo se naravnost čudili, kako more pustiti na cedilu svojega tako odličnega somišljenika! Šuštersičev klub na Dunaju zavzame odločno opozicijsko stališče, a afe ro ravnatelj Tomiška tako ostentativno ignorira, da more vzbujati to najboljše sumnje. Kje je tu doslednost Nemci pripravljajo najodločnejšo akcijo, a Slovenec molči, molči tudi Šuštersičev klub, ki bi bila njegova dolžnost, da razkinka lažljivo nemško gonjo. Kakor smo že rekli, ne čutimo povoda, da bi se zavzemali za Tomiška kot osebo, a zadeva je principijelnega pomena in važna za vse Slovanstvo. Nemci so si napravili iz Tomiškega imenovanja narodnostno vprašanje, ki od njega rešitve zavisi njih stališče v štajerskem deželnem zboru in dunajskem parlamentu, mi pa, ki je za nas zadeva principijelnega pomena, pustimo, da Nemci širijo naj-

večje laži in obrekovanja na podlagi informacij ljubljanskega Volks-ata! Danes je za ta laž odgovoren dr. Eger, ako pa Nemci kaj dosežejo s svojimi lažmi, odgovorni bodo tudi oni, ki so zakrivali v narodnostnih zadevah že toliko kľofut Slovincem!

Zločinci v rokavicah. Znani hrvaški kriminalistični pisatelj je okrajni sodnik Mato Stanić v Skradinu (Dalmacija). Napisal je v zadnjem času razpravo, v kateri se peča z raznimi zločinci, ki se rekrutirajo iz najboljših krogov kloveske družbe. Naslovil je svojo knjigo „Zločinci v rokavicah“. Ta knjiga je bila pa zaplenjena radi poglavja o duhovščini, ker je avtor našel tudi med duhovništvom zločincev. — A v svoji razpravi se pisatelj ni pečal samo z navadnimi zločinci, temveč tudi z državniki in politiki, ki uganjajo svoje zločine nekanzovani. Tako se peča tudi z anek-ijo Bo-ne in Hercegovine ter politiko grofa Aehrenthala, katero imenuje naravnost zločinsko in neopravičljivo; pravi pa tudi, da Aehrenthal uživa kljub svoje zločinske politike zaupanje najvišjih krogov! Vsed te kritike nad vodstvom avstrijske politike, ter radi dejstva, da je pisatelj iskal in našel zločincev tudi med sodniki, so povzročile na denuncijo njegovih kolegov pred dunajskim disciplinarnim senatom razpravo proti pisatelju. Zastopnik obtožbe je predlagal radi veleizdajškega pasusa o Aehrenthalu odpust iz službe, ter zahteval, da se akti izročijo držav-nemu pravdnštvu za kazensko postopanje proti sodniku Staniću. Disciplinarni svet sicer ni ugodil tem zahtevam, vendar je občutno kaznoval pisatelja in sicer ga je premestil na lastne stroške ter mu v kazni sekvestral 1/3 letne plače skozi dve leti. Upošteval je kot olajševalno dejstvo, da je bil Stanić radi svojega pisateljevanja v kriminalističnih vprašanjih že parkrat v avanzmaju prezrt. Tako se v Avstriji postopa z uradnikom, ki v vestnosti svojega poklica razkriva rakrane v javnem življenju, resnica na noben način ne sme na dan in gorje onemu, ki si upa dvigniti zastor nad zločini onih, ki ostanejo vedno nekanzovani. Usoda strokovnjaka Stanića je jasen dokaz in odsev razmer, ki živimo v njih. Seveda, onemu ki ima v rokah moč, se mora pokoriti vsakdo, lastno mnenje in prepričanje skrivaj in se boj, da kdo v tvoji duši ne zasledi misli, ki se ne strinjajo z načeli onih, ki imajo v rokah moč; ne išči zločincev v rokavicah, ker oni, ki imajo moč, ti vtisnejo na čelo pečat zločina. Zločinci v rokavicah lahko vrše svoje zločine dalje, ti pa, ki jih hočeš odkrivati, postaneš sam zločinec in prideš v kriminal! Pa pravijo, da je nekaj lepega svobodno izražanje lastnega prepričanja! Kje? — V Avstriji ne!

„Danzers-Armeezeitung“ je naslov tednika, ki izhaja na Dunaju, ter je v prvi vrsti namenjen razpravam o vprašanjih, ki se tičejo vojaških zadev. Ves svet ve, da stoji za tem listom avstrijsko vojno ministrstvo, inspira

LISTEK.

MICHEL ZEVACO:

Ljubimca beneška.

In to je bil signal njegovega poraza; tudi drugi so zdaj izročili orožje.

In Roland in Foscari sta zrla drug drugemu v obraz. Foscari je bil bled kakor mrlič; njegove izbuljene oči so bile strašne v svoji nepremičnosti.

— Foscari, je dejal Roland, rabeč iste besede, ki se jih je poslužil dož pred devetimi leti proti njemu, Foscari, proglašam Vas za veleizdajnika in upornika; aretiram vas.

Foscari je potegnil svojo bodalo, hotel se zabosti; a dvajset rok ga je prijelo in razorožilo.

Par minut kasneje je bil že v doževski palači, pod strogim nadzorstvom. Govorica pravi, da je takrat, ko je stopil na velike stopnice pred palačo, zagrabil svojo krono in jo srdito zagnal ob tla, z isto gesto, ki jo je videl napraviti starega Kandiana na oni strašni zaročni slavnosti.

Ime Rolandovo je odmevalo po vseh Benetkah kakor neukrotljiv vihar.

On pa je dajal bled in miren povelja za obrambo glavnih točk po mestu. Kakih 100 patricijev, ki so mu prihiteli zatrditi svojo vdanost, je sprejel jako hladno. Tudi senatorji, kolikor jih ni bilo poginilo v boju, so se mu prišli pokloniti.

Takšna je bila ta revolucija, ki se je končala v par urah, podobna vsem drugim beneškim revolucijam, izvzemši dejstvo, da je igral v njej narod prvo ulogo. Dočim so se vršila gibanja čet, napovedana po Rolandu, in so zaplenili vse listine v doževski palači ter so se odpirala vrata podzemskih ječ in svinčevih streh pred srečnimi jetniki, dočim so hiteli poveljniki mornarice priseč zvestobo novemu dožu, in so pesmi veselja polnile mesto in so nosili Foscarijeve jetnike v triumfu po ulicah in je vladalo med vsem ljudstvom živahno posvetovanje za prireditve splošne razsvetljave po kanalih, je stopal Roland proti Mostu Vzdihljajev in se napotil po

stopnicah, po katerih je hodil tistega strašnega dne.

Kako je bilo zdaj vse izpremenjeno!

Zdaj je bil on dož; njegovi protivniki so ležali strti, drug za drugim.

Tudi zadnjega, najstrašnejšega, je držal zdaj v svojih rokah.

Ali pa mu je moglo vse to nadomestiti izgubljeno srečo... ljubezen... Leonoro?...

Tudi v tem trenutku je mislil nanjo:

— Ah, kaj bo z njo?... kako bo prenesla udarec pogin moža, ki si ga je izbrala!...

Dospel je na most.

Obdajali so ga poglavitni izmed njegovih tovarišev z gorovja, ki so vsi poznali njegovo zgodbo in ulogo, ki jo je igral nekaj Foscari. Zrli so resno kakor sodniki, ki hočejo izvršiti strašno, a potrebno dejanje.

Foscari je sedel privezan na kamnatem stolu, kjer so nekoč oslepili starega Kandiana.

Roland je stopil proti njemu, rekoč:

— Foscari, tu smo, da vas sodimo in pretehtamo dejanja, ki ste jih zagrešili; mislim samo vaš zločin nad dožem Kandiano... Kajti jaz, za svojo osebo, vam odpuščam!

Preselimo se za par trenutkov v palačo Aretinovo. Tu je vse zaprto, žaklenjeno, zavarovano z verigami; okna so zaslonili z žimnicami. Zdi se, kakor da revolucija nima drugega namena kakor prestrašiti mojstra Petra.

Aretino se je spravil v najbolj varno sobo v sredi svoje palače in se zaklenil s trojnim zapahom; tu trepeče in drgeče, znoj se prebleda in čaka, kaj bo.

Niti te tolažbe nima, da bi videl okrog sebe Aretinke, ki se tišče okrog nekega okna, ki ga vzlic vsem apokaliptičnim grožnjam mojstra Petra niso hotele zadeti z žimnicami.

Videvi hočejo, kaj bo. Sklanjajo se na ulico, da človek misli, zdajpazdaj bodo padle v globčino, in gledajo, kaj se godi...

Samo njegov najzvestejši sluga se mudi pri Petru; vsi drugi so dobili ukaz, postaviti se pred glavna vrata, oboroženi s pištolami in arkebuzumi.

— Dajte se pobiti do zadnjega, če bo treba, samo da moram jaz pobegniti! jim je naročil Aretino.

Najzvestejši sluga njegov, Žaneto — nekdanji mornar, ki ga je spravil Roland v službo k Petru Aretinu — se tudi zama, da bi pomiril svojega gospodarja.

Zaman se mu Žaneto zaklinja, da se Benetke ne vojskujejo zoper njega, Petra Aretina; kakor hitro se zasliši z ulice kak močnejši krik, se vrže Peter na trebuh ter zleze pod posteljo, dočim ga sluga gleda in miga z ramepi.

Naenkrat pa se začuje silen vrišč in šunder.

Ah, to je sodnji dan, smrtna ura, konec vsega: ti kriki se oglašajo znotraj, v palači.

— Joj, joj! ječi Aretino pod svojo posteljo. Po meni jel Zgubljen sem! Umreti bo treba!...

Nekdo razbija glasno po vratih sobe.

— Milost! Milost! tuli Aretino. Saj nisem storil ničesar, mati božja mi je priča!...

Žaneto je odprl vrata; v sobo se vsujejo Aretinke v veseli trumi; ploskajo z rokami in kriče:

— Kandiano! Kandiano! Roland Kandiano je zmagal!...

— Milost! Milost! vreči pesnik še vedno, kakor da bi ga klali.

— Kandiano! Kandiano! ponavljajo Aretinke.

— Kaj pravite? vzkligne Peter.

In izpod postelje se prikaže njegova preplašena glava, ki jo pozdravijo vesela dekleta z bučnim smehom.

— Mrhel Zveri! se huduje Aretino, kaj se vam je treba smejeti, ko vidite svojega gospodarja v taki strašni smrtni nevarnosti!

Aretinke ga mire in tolažijo, pomagajo mu izpod postelje, drgnejo ga in ga poljubljajo, medtem pa mu pripovedujejo novico o Kandianovi zmagi.

— Tisto pismo! zamrmra Aretino in se udari po čelu. Dandolovo pismo!... Kako naj mu ga spravim v roke, ne da bi se podal v smrtno uevarnost!...

Oči mu padejo na Žaneta.

Tiho mu pove nekaj na uho.

Nato mu izroči pismo.

Žaneto steče od doma.

(Dalje.)

ter piše ga pa večinoma vojaška pisarna prestolonaslednika Franca Ferdinanda. Somistično in omenjeno pisanje tega fetrajnarskega lista je dalo povod že mnogim ponesrečenim dvopim po raznih šaljivih listih. Ko se je dunajsko časopisje zavzemalo za to, da bi se odpravilo v dvorni operi posebno oficirsko stojšče, ki je navadno vedno prazno, dasi imajo oficirji za tja vstop za par grošev, je postala „Danzers-Armeezeitung“ grozno razburjena, ter protestirala proti temu, češ kako bi mogel stati avstrijski oficir na enem in istem stojšču skupaj z dijaki in konservatoristi, ki navadno pošečajo civilno stojšče. No pa ta list zna biti jako zloben. Tako je v eni svojih zadnjih števil priobčil povodom pogajanj o uradniški predlogi, frivolen pamflet na avstrijsko uradništvo, ki ga sramoti na najneprimernejši način, ter se naravnost norčuje iz upravičenih uradniških zahtev. No pa uradništvo ne bo ostalo dolžno odgovoro. Vsa uradniška društva pripravljajo protiakcijo, da na najprimernejši način odgovore temu frivolnemu pisanju. Uradništvo stoji na stališču: „Danzers-Armeezeitung“ je glasilo vojnega ministrstva, a to doslej se ni opravičilo napada svojega organa proti uradništvu, isti list dobiva informacije od vojne p-sarne prestolonaslednika, a tudi ta pisarna ni protestirala proti nevalificiranim izbruhom. Zato sta v očeh uradništva ta dva faktorja odgovorna za pisavo in napade tega lista. Naravna posledica je, da avstrijsko uradništvo ne sme in ne more imeti nobenih zvez s krogi, ki ga javno blatijo. Zato je dolžnost vseh uradnikov, ki so slučajno oficirji v rezervi, da se s hvaležnostjo odvedo svojim šaržam v armadi. Dunajsko uradniško društvo je prevzelo to akcijo in razpošlje vsem uradniškim društvom poziv, da naj svoje člane opozore na to akcijo! Nedvomno je, da bo avstrijsko uradništvo soglasno sprejelo ta predlog in vrnilo svoje oficrske šarže! Tudi slovensko uradniško društvo opozarjamo na to akcijo in upamo, da se bo pridružila brez debate akciji svojih avstrijskih kolegov. To bo najboljši odgovor in pekoča zaušnica onim, ki mislijo, da smejo brez kazni obrekovati na brezprimern način uradniški stan! Geslo avstrijskega uradništva bode odslej: Noben avstrijski uradnik ne more biti več oficir v rezervi!

Račune brez krčmarja delajo klerikalni občinski svetovalci ker prete, da jim bode večina v občinskem svetu morala dati mestno blagajno za njih namene na razpolago! Občinski svet bo imel napredno večino in bo gospodari po svoji previdnosti in razsodnosti. Če bi klerikalci ali Nemci pritrali občinski svet do razpusta, se bo njih številce še bolj reduciralo. Tega se pa eni kot drugi boje in si bodo pač premislili tirati stvar do skrajnosti.

Klerikalni gospodarski bojkot izvajajo klerikalci na krič in nesramen način nad naprednjaki. To čutijo zadnji čas zlasti razne gospodinje, ki iščejo in jemljejo v službo služkinje, torej posle. Te služkinje so natanko dresirane kako se imajo vesti napram naprednim gospodarjem in gospodinjam. Te dni je neka gospa vzela v službo dekle. Dekla je opazila, da se v družini bereta „Narod“ in „Jutro“. Čez mesec dni gre dekla že proč od družine. Ko jo je gospa vprašala po vzroku, je dekla molčala, šele od drugod je zvedela prva vzrok. Tako je tudi drugod. Tako je hudobija klerikalnih terciarlov in terciarjk! Napredni krogi se morajo celo s tako terciarjsko dekle boriti!

Klerikalna hlinavščina, Bivši župnik Renier, ki si je v Krškem nabasal

navho s tisočaki pokojne gospe Hotschewarjeve, se je odpovedal ondi službi in uživa zdaj sadove svojega delovanja na Dunaju. Te dni pa je pokazal, da je bil pristen hlinavec, kajti daroval je za nemški „Schulverein“ 300 K v šolske namene na Kranjskem! Res: duhovnikom ni za slovensko narodnost prav nič, njim je le za denar! Uboja Hotschewarica!

Iz eksercij za oficirje ne bo nič. Iz Dunaja se poroča, da bo imenovan za kornega poveljnika na Dunaju general infanterije pl. Ziegler. Na to mesto je reflektiral nadvojvoda Franc Saluator. Toda med njim in prestolonaslednikom je nastal spor zaradi znane odredbe vojnega vikarja dr. Bjelika glede eksercij za oficirje. Nadvojvoda Franc Saluator in njegova soproga sta namreč vzpodbudila dr. Bjelika, naj izda ono odredbo. Prestolonaslednik pa je bil s to odredbo skrajno nezadovoljen, češ da je dr. Bjelik s tem prekršil svojo kompetenco. Nadvojvoda Franc Saluator pa se je zavzel za dr. Bjelika, in zaradi tega so nastale med njim in prestolonaslednikom take difference, da se misli nadvojvoda Franc Saluator sploh umakniti iz vojaškega življenja. Predstolonaslednik Franc Ferdinand se je baje izrazil, da bi bil vesel, če bi oficirji izmislili na dan vsaj po en očenaš, kaj šele, da bi jih kdo silil k eksercijam. — Z eksercijami za oficirje torej za enkrat ne bo nič!

Celjska okoliška občina — slovenska. Včeraj in v ponedeljek so se vršile v celjski okoliški občini, ki je največja spodnještajerska slovenska občina, občinske volitve. Za volitve je vladalo velikansko zanimanje; posebno radi tega, ker so Nemci občino naskočili z vso močjo in in upali tudi na zmago. Toda tudi Slovenci niso mirovali. Pravočasno sta si obe stranki, klerikalna in liberalna, združili in šli skupno v boj proti skupnemu nemškemu sovražniku. Udeležba pri volitvah je bila naravnost ogromna. Tako Slovenci kakor Nemci so spravili vse kar so mogli na volišče. V tretjem razredu so Slovenci zmagali brez protikandidatov. Drugače je bilo v drugem razredu. Tu je bila namreč velika nevarnost, da zmagajo Nemci. Vendar pa je tudi v tem razredu prodrla slovenska lista z desetimi glasovi večine. Rezultat iz prvega razreda še ni znan. Najbrže so zmagali Nemci.

Iz ljudskošolske službe. Imenovani so: Ivana Logar za Trstenik, Ivan Lebar v Spodnjem Logu, Anton Knop v Vrabčah, Bogomir Fegič v Planini, Trost v Dolenji vasi pri Ribnici, Josipina Arh na Bohinjski Beli, Al. Novak na I., Pavel Gorup na III. mestni deški ljudski šoli v Ljubljani, Jožef Ambrožič za stalnega suplenta v Ljubljani, Robert Cigler za nadučitelja v Višnji-gori, Franciška Bezjak-Bajer v Žalini, Ludovik Pirkovič za nadučitelja, Roza Pirkovič za učiteljico v Svibnem. — Vpokojena sta Henrik Paternost v Senožečah (začasno) in Ana Zarnik v Moravčah (stalno). — Razširi se ljudska šola na Bohinjski Beli v dvorazrednico.

Iz c. kr. dež. šol. sveta. Dovolj se enoletni učni tečaj na zasebni meščanski šoli v Šmihelu pri Novem mestu. — Definitivno se potrdita gimnazijski učitelj Rihard Chmel in Ernst Berner.

Čehi in ml. V češkem Narodnem domu v Olumucu na Moravskem se je vršilo v nedeljo velikansko manifestno zborovanje vseh čeških strank proti germaniziranju olomuškega okrogne sodišča. Na shodu so govorili poslanci dr. Hruban, dr. Stránský, Bechyně, Ohlštěk in dr. Fischer, ki so vsi vehementno napadali justičnega

ministra dr. Hohenburgerja in energično protestirali proti germaniziranju olomuškega okrogne sodišča. In pri nas? Faktum je, da je Hohenburger svoje pušice v prvi vrsti namenil Slovincem in svoj srd do slovenskega naroda že tudi dejansko pokazal. 25 slovenskih poslancev imamo v zbornici, 22 njih sedi v Sušteršičevem klubu. Človek bi pričakoval, da bodo naši klerikalni poslanci vsaj v narodnem oziru šli skupno v boj s svojimi naprednimi kolegi in poučili Hohenburgerja, da Slovenci nikakor nismo voljni prenašati njegovih zausnic. Kaj šele! Ne samo, da klerikalci glede Elsnerjevih odredb niso ganili niti mezinca, oni se celo posmehujejo Ravniharjevim interpelacijam in podpirajo Hohenburgerja v njegovem stremeljenju. Kako je treba nastopiti proti Hohenburgerjevim germanizatoričnim tendencam, nam najbolje kažejo naši bratje Čehi, ki so si v tem oziru edini vsi brez razlike strank.

Posiobilni večer v čast gospodu dr. Bezjaku povodom njegovega premeščenja kot gimnazijskega ravnatelja v Gorico, ki ga je priredila v ponedeljek zvečer v Mrakovski gostilni „Glasbena Matica“ je bil tako prijateljski in intimen, kakor je to mogoče le pri „Matčarjih“. Po pozdravnih besedah predsednika moškega zbora g. nadučitelja Razingerja in nagovoru koncertnega vodje g. Mateja Hubada katera oba sta naglašala neumorno delavnost in požrtvovalnost, s katero se je izkazoval dr. Bezjak v „Matici“ od svojega prihoda v Ljubljano do zadnjega časa, bodisi kot odbornik društva, ali zadnje leto kot predsednik, bodisi kot idealno navdušen pevec — se je zahvaljeval isti prav iskreno obema gg. govornikoma za njihove prijazne in laskave besede, kakor tudi precej polnoštevilno zbranim pevcom in pevkom „Matic“ za njihove izraze simpatij in prijateljstva, kateri mu ostanejo vedno v spominu. Želel je „Matic“ kot prvemu glasbenemu zavodu na jugu obilo sreče in kar najboljših uspehov v bodočnosti. — „Matčarji“ so nato zapeli še par krasnih pesmi, nakar so se poslovili od g. dr. Bezjaka z iskreno željo, naj bi ta tudi v solčni Gorici prispeval in pripomogel po svojih najboljših močeh slovenski pesni do njene veljave in — zmage.

Pohotni odvetniški uradnik. Predvčerajšnji „Slovenski Narod“ je prinesel slastno novico, da je odvetniški kandidat dr. J. osumljen hudodelstva nenravnosti po § 128 k. z. in da je dotični mož doma nekje na Gorenškem. To notico je povzel „Narod“ iz „Marburgarce“, kjer ni nič omenjeno, da bi bil dotičnik doma iz Gorenškega in da bi bil doktor in je to sam pristavil; sedaj je celo nemške časopise prekosil. Ker so v Mariboru trije odvetniški koncipijente z začetno črko J. (dr. Juro Jan, dr. Sigrif Janeschits in dr. Franc Juritsch) bi se lahko mislilo, da se pod to okrajšavo skitva eden teh gospodov. Radi tega konstatiramo resnici na ljubo, da hudodelec gori omenjenega zločina ni doktor, ampak le uradnik Ferdinand Jeschenag pri dr. Faleschinsku v Mariboru. Zločinec Ferdinand Jeschenag je nemčur in bližnji sorodnik znane rodbine Jeschenag iz Ljubljane oziroma Bleda. Njegov stric je bil trikratni milijonar na Bledu, lastnik vile „Fichtennau“, ki se je sedaj, odkar je prišla v ruske roke, prekrstila v vilo „Sosnovka“. Stari Jeschenag je prišel zaradi perversnega zapravljanja na beraško palico in je sedaj v Ljubljani znani cestni capin. O ubeglem Ferdinandu Jeschenagu sedaj ni sluha ne duha in se mu je dala tudi prilika, da je pravočasno pobegnil.

jako pogostoma fraze, kakor: „Vse druge vloge so pa epizodne.“ In občinstvo še pristavi: „Ne izplača se torej o njih govoriti, niti se zanje zanimati.“

Nikakor ne zanikavam, da bi moral igravec, ki ima za svojo umetnost pravo razumevanje, študirati svojo epizodno vlogo vlc neumevanju pri kritiki in vzlic nevpotevnanju pri občinstvu, natančno in vestno. Igralec bi moral vzlic temu, da občinstvo ne zna ceniti njegove umetnosti, da niti ne opazi n. pr. različnih nijans v njegovi igri, izigrati svojo vlogo tako fino in intenzivno, kakor mu to njegov talent in umetniški čut omogočujeta. Saj je n. pr. tudi Michel Angelo naslikal strop Sikstinske kapele tako detajlirano, da opazimo tri četrtnine vse tu nakopičene krasote šele potem študija fotografirskih reprodukcij. In ker takrat ni bilo niti fotografij, niti daljnogledov, je moral Michel Angelo pač s tem računati, da bodo ostale te fineze za vse čase neopazene. Ali saj to je ravno idealno in lepo. In samo oni umetnik, ki tako ustvarja je vreden živeti v vsemirju onega božanstva, ki nam je ustvarilo v naravi nešteto krasot, čisto brez brige za to, če jih bo človek vžival ali ne. To božanstvo nam je v človeštvu čisto nedostopnih krajev, to je na najvišjih bregovih in v brezmejnih globočinah morja, nakopičilo najrazličnejša čudesa in vse polno kra-

Predavanja o Postojnski jami in njeni okolici. Predavanje jamskega tajnika G. And. Perkota, katero je opremljeno s 150 najnovejšimi skopičnimi slikami, se vrši po zimi leta 1911/12 v sledečih društvah: v društvu hribolazcev „Naturfreunde“ v Knittelfeldu in Ljubnem; pri oddelkih nemškega in avstrijskega planinskega društva v Kolmaru, Deggendorfu, Neubergu, Straubingu, Steyerju, Monakovem, Reichenbergu, Hamburgu, Münsterju, Anabergu, Stuttgartu, Lichtenaltu, Badnu, Offenbachu, Ochsenhausnu, Augsburgu, Norinbergu in Mannheimu; v avstrijskem klubu hribolazcev na Dunaju (dvakrat), v Ternicu, Gradcu in Draždanu; v turistovskem združenju avstrijske krščanske mladine na Dunaju; v fotografiskem klubu s Brnu; v planinskem društvu v Reki in Toplicah-Schönnavu; v klubu českých turistů v Pragi, na Dunaju, v Olomucu, v Plznu in v Budjevicah.

Ogenj. Pred par dnevi je zbruhnil na podu posestnika Franca Grašiča v Nožičah pri Homcu ogenj, ki je uničil pod, vse seno in razna kmetijska orodja. Škoda znaša 3200 K, zavarovalnina pa 2570 K. Ogenj so baje podnetili otroci.

Nazgoda. Mlinarski pomočnik Josip Lumpert je pred kratkim snalil mlin svojega gospodarja. Kar ga zgrabi valjar in mu odtrga tri prednje člene na desni roki. En prst je bil tako močno poškodovan, da so ga morali odrezati. Le mezinček je ostal nepoškodovan.

Utonil. Pretečeno soboto je zapazil kovač Franc Rozman v Mojstrani v Bistrici mrtvo moško truplo. Potegnili je truplo takoj iz vode in spoznal v mrtvecu 61 letnega Antona Rabiča iz Mojstrane. Rabič je najbrže ponesrečil. Prejšnji večer je odšel od doma precej pijan in se ni več vrnil. Najbrže je ponoči padel v Bistrico in utonil.

Težko ranjen. V Zgornji Kokri so se sprli iz neznanih vzrokov trije delavci. Konec vseh koncev je bil, da sta dva delavca naskočila skupnega nasprotnika Antona Kalana in ga tako silno pretepla, da so morali težko ranjenega prepeljati v deželno bolnico v Ljubljano.

Iz ceste. Na Krakovskem nasipu je pred kratkim napadel neki pes desetletnega učenca Viktorja Novaka in ga ugriznil v desno roko. Na policijsko odredbo so psa v svrhu preiskave odpeljali v živinsko bolnico. — V nedeljo popoldne je neki delavec svojega sina po Selenburgovi ulici tako pretepal, da je padel. Ko ga je stražnik opozoril, se je obnašal precej surovo, vsled česar si je stražnik njegovo ime zapisal.

Idila v gozdu. Ko je v nedeljo popoldne hodil mestni paznik Franc Gorenc po mestnem logu, je oddalec na nekem travniku zapazil štiri ljudi, ki so sedeli okoli velikega lonca. Vsled zamišljenosti so zapazili Gorencu šele v trenutku, ko je skočil k njim iz bližnjega grma. Ko jih je pozval, da naj se odstranijo, ga niso hoteli ubogati in so ga hoteli celo napasti. Ngroženi Gorenc je radi tega izstrelil par streliv in odšel po stražnike. Stražniki so neznane lopove, ki so izgledali kakor divji možje, takoj aretirali. V loncu so kuhali ravno svijsko glavo in krompir. Policija je spoznala v aretiranih že večkrat predkaznovane lopove.

Nesreča. Pretečeni petek se je ponesrečil sodar v pivovarni Union. Polagal je v kleti sode, ki so se navallili nanj in ga težko poškodovali. Odpeljati so ga morali takoj v deželno bolnico. Vzrok nesreče je bila premajhna paznost. To je sedaj že tretji enaki slučaj v imenovani pivovarni.

Nesrečna smrt. V ponedeljek ob 9. uri zvečer se je zadušil v postelji gostilničar Ivan Oražem v Mostah. Oražem je že dalje časa bolehal. Usodopolno noč je legel v posteljo s smokdo in se z isto zapalil. Ker je pričela tleti tudi postelja, se je vsled nastalih plinov zadušil. Pogreb se vrši danes ob 4. uri popoldne.

Pozor! Izgubljen je ključ Wertheim št. 75; poštenega najditelja prosimo, da bi ga izročil v našem uradništvu.

Akad. tehn. društvo „Tabor“ v Gradcu naznanja, da se vrši njegov 11. redni občni zbor v soboto, 2. decembra, ob pol osmih zvečer v gostilni „Zur Weinhecke“ (Klosterwiesgasse) z običajnim sporedom. Slovanski gostje dobrodošli!

Akademsko društvo slovenskih tehnikov na Dunaju. 11. redni občni zbor društva se vrši v soboto, 2. grudnia t. l. ob osmih zvečer v restavraciji „Zur goldenen Glocke“, V. vogel Schönbrennerstr. 8 in Kettenbrückengasse 9. Slovanski gostje dobrodošli!

O. BERNATOVIC
Ljubljana. — Mestni trg. — Ljubljana. **Velikanska zaloga narejenih oblek za gospe, gospe in otroke.** Najnižje cene, solidna postržba.

„Ideal“. Drama „Goreča nagnjenja“, ki se kaže pravkar v tukajšnjem kinematografu „Ideal“, vzbuja živahno zanimanje občinstva, kar nikakor ni čudno, saj spada ta drama med najodličnejše proizvode kinematografske umetnosti. Dejanje je vseskozi zelo interesantno, tembolj, ker igra glavno vlogo slavna umetnica Asta Nielsen.

Književnost in umetnost.

Šestdesetletnica slovenskega skladatelja. Danes obhaja svojo šestdesetletnico odlični slovenski skladatelj pater Hugolin Sattner — rojen je bil 29. novembra 1851 v Kandiji pri Novem mestu. Zložil je veliko število raznih cerkvenih in mnogo posvetnih skladb, med njimi celo vrsto lepih zborov, več klavirskih skladb, samospelov itd. Od večjih koncertnih skladb omenjamo „Jejtejevo prisego“ za zbor, soli in orkester, ki je lani na koncertu „Glasbene Matic“ dosegal velik uspeh, ter najnovejšo delo, oratorij „Vnebovzetje device Marije“. — Ne moremo si kaj, da bi tu ne poudarili tudi, da imena patra Hugolina Sattnerja nismo nikoli slišali v zvezi s kakimi političnimi agitacijami, kajti pater Hugolin Sattner spada med one redke duhovnike, ki ne delajo politične propagande in so tolerantni tudi nasproti političnemu nasprotniku. — Na mnoga leta!

Slovensko deželno gledališče.

Ples v operi. Opereta v treh dejanjih. Vglasbil Richard Heuberger. — Včeraj smo slišali na našem odru opereto, ki se v glasbenem in vsebinskem oziru blagodejno razlikuje od različnega modernega operetnega šunda. Goda je prijetna, nikjer vsiljiva in nikjer banalna, dejanje se razvija še dosti naravno in se ne lovi nikjer za cenenimi efekti in za poskanjem galerijskega občinstva.

Uspeh „Plesa v operi“ je bil pri včerajšnji premijeri, ki jo je dirigiral kapelnik Jeremiáš, prav dober, zasluge na njem imajo predvsem dame pl. Foedranspergova, Thalerjeva, V. Danilova, Iličičeva, Bukšekova in Juvanova ter gg. Iličič, Povhe, Horsky in Molek. Več o njih po repriji. Režija je bila v celem dobra. Svetovali bi, da pri drugem dejanju izo-

istnih ciljev, ki leže v „aplavzu, časti in slavi“.

Temu naziranju nasproti, ki ga je izrekel g. l., naj navedem besede velikega Schröderja, pradedna naše moderne igralske umetnosti, ki je dejal: „Es kommt mir nicht darauf an, hervorzustechen und zu scheinen, sondern auszufüllen und zu sein.“

Hagemann pa pravi: „Naloga režiserja je torej ta, da pripomore z vsemi pripomočki izražanja, ki jih premore njegov oder, scenično in v smislu pisateljeve dramatični pesnitvi do njenega uredničenja. On je na odru namestnik dramatika, In zato mora biti tudi sam kos dramatika, vsaj vedeti mora, kako drama nastane. Gledati mora vedno na skupnost. Vsa posameznik služi celoti. Režiser kot tak sam. Ne da bi pri tem seveda ne vpošteval individualnosti posameznih igralcev. Stremeti mora za tem, da te individualne zmožnosti posameznikov izrabi do skrajnosti, da opore celokupnemu delu pisateljevemu do popolne veljave. Igralec si ustvari svoj značaj, seveda z ozirom na kakovost celotne drame in vseh drugih figur, vendar pa bolj kot neko samostojno enoto. Sele režiser ima v bistvu potem nalogo, da prilagodi te posamezne značaje celoti.“

MALI LISTEK.

MILAN SKRIBINŠEK:

Epizodne vloge — kritika in režija.

(Dalje.)

Torej ravno epizodne in „skoraj“ epizodne vloge so v dramati vzrok one mogočene gonilne sile, ki tvori dejanje. Iz te obojestranske važnosti najdaljših ter krajših in najkrajših vlog pa sledi, da zahtevajo epizodne figure ravno tako močno razvit umetniški čut, kakor zastopanje prvih ensembelskih pozicij. Epizodni igralci ne bi smeli biti nič manj umetniki, kakor junaki ali ljubimci — saj so na večjih gledališčih stavljeni s temi tudi v eno vrsto. Posebno močni talenti pa morajo biti epizodni igralci v karakteriziranju. Igranje teh epizodnih vlog zahteva namreč ostrejšo, epigramatično zasnovano karakteriziranje. V čisto kratkem času je treba narisati s pomočjo nekaj kretanj in besed to aliono osebnost. Ker igravec epizodne vloge nima prilike označiti značaj osebe, ki jo predstavlja na dolgo in široko, (saj ima premalo besed, je premalo časa na odru), mora igrati mnogo bolj pogljobljeno, kakor igralci najdaljših vlog, ki nastopajo v vseh dejanjih, so torej ves večer na odru, in

imajo tako časa dovolj, da označijo lepo polagoma občinstvu značaje oseb, ki jih predstavljajo. Vsa igra epizodnega igralca mora biti intenzivnejša, a ob enem ne vsiljiva ter kolikor mogoče enostavna — in to je ravno težko: Intenzivnost zahteva talent h karakteriziranju in jako mnogo čustva, enostavnost pa fin umetniški čut.

Pri nas za vse to ni najti razumevanja, niti pri kritiki in občinstvu, niti pri večini našega igralskega osebja. Pri nas se boljši igralec navadno brani epizodnih vlog, češ, to je po moji častjo, da igram takšnega „psa“, kakor se te vloge navadno nazivljajo. Seveda včasih vodstvu pri najboljši volji ni mogoče osrčiti vseh prvih igralcev z dolgimi vlogami, in tako se večkrat zgodi, da je ta ali oni prisiljen igrati tudi kakšno manjšo vlogo, kar stori seveda z nevoljo. Kjer pa ni ljubezni, ni uspeha.

Seveda, ko bi kritika imela toliko razumevanja za oder, da bi epizodnih vlog ne podcenjevala, temveč jim pripisovala celo še prav posebno važnost, bi polagoma tudi občinstvo začelo pojmovati vso stvar drugače in pravilnejše, in igralci bise potem seveda poprijeli tudi manjših vlog z navdušenjem. Toda v vseh naših dnevnikih in mesečnikih se najdejo v kritikah

jako pogostoma fraze, kakor: „Vse druge vloge so pa epizodne.“ In občinstvo še pristavi: „Ne izplača se torej o njih govoriti, niti se zanje zanimati.“

Nikakor ne zanikavam, da bi moral igravec, ki ima za svojo umetnost pravo razumevanje, študirati svojo epizodno vlogo vlc neumevanju pri kritiki in vzlic nevpotevnanju pri občinstvu, natančno in vestno. Igralec bi moral vzlic temu, da občinstvo ne zna ceniti njegove umetnosti, da niti ne opazi n. pr. različnih nijans v njegovi igri, izigrati svojo vlogo tako fino in intenzivno, kakor mu to njegov talent in umetniški čut omogočujeta. Saj je n. pr. tudi Michel Angelo naslikal strop Sikstinske kapele tako detajlirano, da opazimo tri četrtnine vse tu nakopičene krasote šele potem študija fotografirskih reprodukcij. In ker takrat ni bilo niti fotografij, niti daljnogledov, je moral Michel Angelo pač s tem računati, da bodo ostale te fineze za vse čase neopazene. Ali saj to je ravno idealno in lepo. In samo oni umetnik, ki tako ustvarja je vreden živeti v vsemirju onega božanstva, ki nam je ustvarilo v naravi nešteto krasot, čisto brez brige za to, če jih bo človek vžival ali ne. To božanstvo nam je v človeštvu čisto nedostopnih krajev, to je na najvišjih bregovih in v brezmejnih globočinah morja, nakopičilo najrazličnejša čudesa in vse polno kra-

sote, četudi je vedelo, da mu človeštvo ne bo temu nikdar aplavdiralo. — Toda igralec je navsezadnje tudi človek, in kot tak podvržen občečloveškim slabostim.

Zato pa je treba, da zavzame že enkrat tudi naša kritika ono edino pravo stališče, ki govori o enaki vrednosti kratkih in dolgih vlog. S tem bo kritika tudi dosegla, da ne bo treba gledati občinstvu v glavnih vlogah vedno le enih in istih ljudij, in da bodo tako predstave zanimivejše in pestrobarnejše.

Predvsem pa bi se na ta način opomoglo oni veliki napaki, da igra pri nas režiser vedno najdaljšo vlogo, kar je na vsak način nesmiselno in skrajno nepraktično. Režiserju bi se ne zdelo pod častjo igrati epizodne vloge, in tako bi bilo potem mogoče, da bi se mogel posvetiti svoji nalogi — režiranju — v oni najvišji meri, kije prinaša sploh mogoča.

Naloga režiserjeva namreč ni to, kar meni famozni gosp. I. Režiser, ki ravna po svojem receptu: „pripomoči svoji (to je „glavni“) vlogi do tiste veljave, ki jo povzdigne nad vse druge.“ je čisto navaden častihlepnež, ki oskrunja pisateljevo delo s tem, da si ga prikroji na odru v dosego ego-

stane tista neokusna ura, ki ni za razumevanje dejanja absolutno nič potrebna. — Gledališko ravnanje je namreč prosimo, da ukrene kaj proti motenju gledaliških obiskovalcev od strani tistih netaktnih ljudi, ki prepozno in površne kolikor mogoče hrupno prihajajo v gledališče. Temu mora na vsak način biti konec!

Italijansko-turška vojna.

Načrt o blokadi Dardanel

se je torej popolnoma izjavilo. Turčija je sicer že računala s tem dejstvom in je Dardanele za vsak slučaj izvrstno oborožila. Sklenila je celo Dardanele zapreti in v to svrhu odposlati pred morskimi ožinami svojo torpedno flotilo. Kar je nenadoma počil glas, da se Rusija v sled gospodarskih ozirih upira blokadi Dardanel. Ruski odpor je iznenadil tako turško kakor italijansko vlado. Značilo je, da Rusijo tozadevno podpirajo tudi ostale velevalsti. Turčija je ta korak Rusije, ki je popolnoma umiljivo zelo dobrodošel, nikakor pa ne more biti z njim zadovoljna Italija. Toda italijansko brodogradništvo bo hoče-že moralo opustiti načrt blokade Dardanel in se omejiti le na akcijo v Egejskem morju.

„Vossische Zeitung“ poroča z Dunaja, da se je italijanska vlada v sled stališča evropskih velesil definitivno odločila se odpovedati vsakemu blokiranju Dardanel. Vsled tega obstoja možnost, da se v kratkem začne mirovna pogajanja sveda samo če to žele tudi Italija in Turčija.

Pred Tripolisom

imajo Italijani v zadnjem času precej sreče. Prišli so že z ofenzivo in dosegli nemale uspehe. Boji okoli Sidi Mesri in vasi Henui so na vsak način zelo važni. Turki so te utrdbe hoteli braniti z obudovanjem vredno hrabrostjo, toda italijanskega naskoka le niso mogli vzdržati. Umakniti so se morali na vsej črti. Slabše se jim godi baje pred Derno, kjer Turki in Arabci neprestano napadajo italijanske pozicije. Po poročilu Enver beja iz Derna so pustili Italijani zadnje dni na bojišču nad 200 mrtvecev in mnogo municije. V Benghaziju se nahaja turška armada v najboljšem položaju. Živil in streliva ima v zalogi za dve leti. Do večjih spopadov je nekaj časa ni prišlo. Vrše se le male praske, ki so brez vsakega pomena. Enkrat puste Italijani, drugič zopet Turki več mrtvecev na bojišču.

Nesrečno žganje!

(Izpred porotnega sodišča.)

V vasi Cerkovše pri Vačah je letošnje poletje žugal gost. Berdajnu na Savi domačin Jožef Jančar, češ: „hudič, iz ti bom že posvetil“, ko ga je oni prav po domače vrgel iz gostilne in zažgal Blažu Možini po resnem prepiru dva borovca poleg neke žive meje, vsled česar je bila pri tedanji veliki suši velika nevarnost, da bi se ogenj razširil tudi na druga, v bližini se nahajajoča hišna in gospodarska poslopja. Oboje dejanj pa je izvršil obtoženec v delni pijanosti, s katero se je tudi izgovarjal. Ker je bil obtoženec Jožef Jančar že lani kaznovan pa le vsled olajševalnih okolščin zaradi prestopka požioga, predlaga državni pravdnik, naj bi se preskrbelo, da bi se obtoženca, ki je sicer drugače miren in dober človek, kadar pa pije žganje, podvaja in je skrajno nevaren človek svoji okolici, nekako od stranilo, da bi vsaj v nadalje ne nadlegoval svojih sosaščanov v pijanosti. Zagovornik poslanec dr. Ravnihar nasprotno ne slika obtoženca kot tako človeštva nevaren individuum, pač pa ga smatra po izreku izvedencev — sodnikov za nenormalnega duševno manj razvitega in degeniranega človeka, ki bi lažje veljal za občinskega tepčka, kot pa za kaj drugega. Tak človek nikakor ne spada v blaznico, niti v ječo, pač pa v zavod, kakoršnih naša država za enkrat še nima in kjer se skuša blagodejno uplovati na ljudi, katere le šnops in alkohol tako daleč zapelje, da se samega sebe ne zaveda in v hipni razburjenosti napravi čin, katerega potem obžaluje.

Z ozirom na to, da nevarnost za poslopja le ni bila prevelika in so se ozirali gg. porotniki na mnenje izvedencev zdravnikov: dr. Schusterja in dr. Plečnika, so zanimali prvo glavno vprašanje, je li imel obtoženec namen in naklep zažgati, pač pa so potrdili četrto vprašanje požioga kot malenkostne prestopke in pa peto glavno vprašanje nevarne grožnje, zakar mu je sodni senat pod predsedstvom g. Vedernjaka prisodil 5 mesecev teške ječe s vsakomesečnim postom in trdim ležiščem. Obtoženi je kazen takoj nastopil.

Požig.

(Izpred porotnega sodišča.)

Anton Kranjc, bivši konjar veleposestnika g. Lenarčiča na Vrhniki je dne 3. septembra t. l. okoli 7. ure zvečer zažgal svojemu gospodarju dvojni kozolec in mu povzročil 10.070 kron škodo. Kranjc je bil jezen na Lenarčiča, ki ga je radi malopridnosti odpustil iz službe in se sklenil nad njim maščevati. Ko se je usodepolni večer vračal iz neke gostilne na Vrhniki domov, je med potjo splezal na Lenarčičev dvojni kozolec in ga zažgal. Toda pri požigu ni imel sreče. Bil je zasačen na licu mesta. Porotno sodišče je obtoženca obsodilo na deset let težke ječe. Razsodba je napravila na navzoče občinstvo precej mučen vtis, dasi je pravična.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Poslanska zbornica.

Dunaj, 28. nov. V današnji seji poslanske zbornice je bila končana debata o provizoriju glede poslovnega reda. Provizorij je bil sprejet z veliko večino. Proti so glasovali češki radikalci, Rusini in češki agrarci. Nato se je nadaljevala debata o dr. Koernerjevem najnem predlogu glede sodnih imenovanj na Češkem. Dr. Koerner je odločno protestiral proti zapostavljanju češkega sodnega naraščaja in sploh čeških sodnikov. Potem je bila seja zaključena.

Proračunski odsek.

Dunaj, 28. nov. Današnja situacija je stala pod uplivom groženj slovenskih klerikalcev, ki so grozili z obstrukcijo radi tega, ker pri generalni debati nista prišla do besede dr. Sušteršič in dr. Korošec. Slovenski klerikalci so izjavili, da imajo že pripravljen material za obstrukcijo. Radi tega so se vršila med predsednikom proračunskega odseka Korytovskim, predsednikom poslanske zbornice Sylvestrom, dalje Bilinskim in Sušteršičem pogajanja, ki so imela v toliko uspeh, da se je generalna debata še enkrat pričela. Kot prvi je govoril poslanec dr. Korošec, ki je vehementno napadal mladočelne radi njih nameravanega vstopa v vladno večino. Pečal se je tudi s škandaloznimi sodnimi razmerami na Kranjskem in Spodnještajerskem in protestiral proti Hochenburgerjevemu postopanju. Izjavil je, da bo v plenumu predložil predlog, naj se dovoli vladi proračunski provizorij le do 13. aprila. Protestiral je dalje proti izvajanjem grofa Stürgkha glede reproducitve hrvaškega vseeučišča v Zagrebu. Klerikalna obstrukcija se je pri glasovanju za prehod v specialno debato končala s silno blamažo. Klerikalci so glasovali z vladnimi strankami za prehod v specialno debato.

Dunaj, 28. novembra. V današnji seji proračunskega odseka se je pri glasovanju za prehod iz generalne v specialno debato pokazalo, kako nesoglasje vlada v češkem enotnem klubu. Mladočelhi so glasovali — za, dr. Kramar se je odstranil, češki radikalci so glasovali proti, en agrarec za, dva proti. Proti so glasovali tudi Rusini in socialni demokrati.

Seja češkega enotnega kluba.

Dunaj, 28. novembra. Danes zvečer se je vršila na zahtevo čeških radikalcev seja češkega enotnega kluba in sicer kljub temu, da se je povdarjalo, da se vrši radi pogajanj med strankami šele jutri. Na seji ni prišlo do nikakega pozitivnega zaključka. Trajala je do 10. ure zvečer. Debatata je bila zelo burna. Odločitev glede proračunskega provizorija se je prepustila parlamentarni komisiji češkega enotnega kluba. V predsedstvo parlamentarne komisije sta bila danes izvoljena tudi prof. Masaryk in dr. Stranysky.

Dr. Lorković nastopi zapor.

Dunaj, 28. novembra. Danes se je mudil na Dunaju bivši hrvaški saborski poslanec dr. Lorković, ki je bil kakor znano, obsojen na tri mesece zapora. Izjavil je, da se iz Dunaja vrne v Zagreb in nastopi takoj kazen.

Razne vesti.

* **Prebrisane.** V Monakovem je prišel neki kmet v brivnico, da bi se dal obriti. Ali besede ni izpregovoril niti ene. Mislili so že, da je mutast. Se, ko je plačal in dejal klobuk na glavo, je odprl usta in dejal, kačoč s prstom na napis nad telefonom „Vsak pogovor pet vinarjev“. „Nismo tako neumni, kakor se zdi“ in je izginil iz brivnice.

* **Življenje žen v Tripolisu.** „Revue du monde musulman“ prinaša izveček iz knjige kadija (sodnik) Sidi Ahmeda ben Arduna. Ta arabski knji-

ževnik je živel v Magrebu in umrl leta 1854. Po njegovem mišljenju ne zavisi pozemeljska sreča od nobene stvari bolj, kakor od rodbinskega življenja. Ahmed navaja v svoji knjigi najprej dobre strani rodbinskega življenja. Zanima se za materialno in moralno stran. Mož prepusti ženi, da skrbi za hišo, čistost stanovanja, za vse domače potrebe in kuhinjo. Morda poreče kdo, da je to vse brez visokega poleta. Ali pisatelj se ne omeji samo na to. „Rodbinsko življenje, — pravi on — prinaša duševno zadovoljstvo in mir, vsled skupnega življenja z ženo in ljubezenskih odnosov.“ Po njegovem mišljenju, duša polna nasprotja najde v zakonu neke vrste ravnotežja, iz katere poteka zadovoljstvo. — Samo tri stvari, pravi on, morejo zadovoljiti človeka: konji, žene in knjige. Ko se je izrazil zelo visoko o rodbinski sreči, uči Ahmed, na kateri način je mogoče doseči to srečo: Pred poroko je treba vse dobro premisliti. Bodoča žena mora imeti mnogo dobrih lastnosti, pred vsem mora biti močnega značaja. Ako je razdražljiva in klepetava, bode možu samo nadležna. Mož, kateri prenaša klepetavost, je svetnik.

* **Zaklad v okvirju.** V Zagrebu je pred kratkim umrl star mož z imenom Ivan Salic. Njegov sin je poprodal pohištvo, med njim tudi neko staro zrcalo, nekemu kmetu. Ko je kmet obehal zrcalo na zid, je steklo padlo iz okvirja, in pokazal se je snopč z nitjo zvezanih bankovcev. Bili pa so stari bankovci, ki danes že nimajo nobene veljave več. Svoj čas so bili vredni 2000 goldinarjev.

* **Ljubezenski roman nadvojvode Ferdinanda Karla** je vzbudil zadnji čas veliko senzacijo. Nadvojvoda se je oženil že pred leti z gospodično Czubrovo proti cesarjevi volji v Švici. Skrivali so to dolgo pred stari vladarjem, toda dvorni dostojanstvenik mu je stvar izdal. Stvar je napravila veliko jeze in nadvojvodi je bilo naznanjeno, da se ne sme več prikazati na dvoru. Zdjaj bo bivši nadvojvoda, zdaj že samo g. Burg izgubil tudi svoje mesto v gosposki zbornici. — Mladi nadvojvoda Karl Franc Jožef je s svojo nevesto nadvojvodinjo Zito je hotel pozvati bivšega člana cesarske rodbine Burga za božične praznike na svoj grad. Toda to mu je bilo s posebnim ukazom prepovedano. G. Burgu se bo izplačevala sicer posebna apanaža, ne pa več njegovim naslednikom, in še to pod tem pogojem, če bo zanaprej živel izven Avstrije — v Švici, na Ogrskem ali kje drugod. Z drugimi besedami torej — v pregnanstvu.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik
Milan Plut.
Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Telov. društvo „Sokol“ v Ljubljani.

Bratje Sokoli!

Zopet je zamahnila smrtna kosa v sokolske vrste in prestrigla nit življenja bratu

Rudolfu Bonaču.

Pogreb pojde danes popoldne ob 3. uri iz Leonišča na pokopališče k Sv. Križu. — Zbirališče v Narodnem domu točno ob 1/3 pop. Bratje! Spremimo v kroju dragega brata k večnemu počitku. Odbor.

Mali oglasi.

Beseda 5 vln. Najmanjši znesek 50 vln. Pisanim vprašanjem je priložiti znamko 20 vln. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Dobro izurjen stenograf v slovenščini, ki bi poučeval 2 krat na teden se išče. Ponudbe pod „Stenograf“ na „Prvo anončno pisarno“ 757/2—1

Dve gospodinjci se sprejme na stanovanje. Sv. Petra cesta št. 51. 743/2—1

Sprejme se učence za tapetniško obrt. Kje, pove Prva anončna pisarna. 784 3 1

Rudolf Bonač,

trgovski pomočnik

danes ob 5. uri popoldne predvoden s sv. zakramenti v 25. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bode v sredo dne 29. novembra ob 3. uri popoldne iz Leonišča na pokopališče pri sv. Križu.

Dragega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Ljubljani, 27. nov. 1911.

Namesto vsakega drugega obvestila.

Marija Klepec roj. Grom naznanja v svojem in v imenu svoje hčerke Blaženke prežalostno vest o bridki izgubi svojega ljubljenega soproga, ozir. očeta, gospoda

Leopolda Klepec

c. kr. poštnega asistenta

ki je dne 27. novembra t. l. ob pol 11. uri zvečer, po večletnem bolehanju previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 38. letu svoje dobe mirno preminul.

Pogreb dragega rajnika bo dne 29. novembra t. l. ob pol 4. popoldne iz mrtvašnice deželne bolnice, na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v frančiškanski cerkvi v Ljubljani.

Priporočamo ga v blag spomin.

V Ljubljani, 28. nov. 1911.

Pogrebno podjetje „Konkordia“, Ljubljana.

Pozor.

Podpisani izjavlja, da ni bil nikdar v službi pri geometru Lušinu v Spod. Šiški, torej ga isti tudi ni mogel odsluviti.

Pač pa — odkar je bil njegov (Lušinov) podpis na načrtih sodnijsko že meseca maja zavrnjen — ne stoji z Lušinom od tistega časa v nobeni zvezi, torej je njegov „Pozor“ brez vsake podlage. P 624

Ljubljana, 28. novembra 1911.

Josip Koritzky,
c. kr. evid. nadgeomter v p.

FR. P. ZAJEC

Očala in ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.

Ljubljana, Stari trg št. 9.
Cenike pošiljam zastonj in poštne prosto.

Učiteljska tiskarna
da v najem P 637

vrt

v svoji hiši v Fraučičkanski ulici 8.
Ponudbe v navedbo najemnine na
Učiteljsko tiskarno v Ljubljani.

Otvoritev gostilne.

Naznanjam slav. občinstvu, da sem
otvorila danes splošno znano

gostilno „Bavarski dvor“
v Ljubljani, Dunajska cesta

Zagotavljam točno postrežbo, pristno
pijačo in okusna jedila ter se
priporočam za obilen obisk.

Apolonija Šovinc.

Izgubl se je proti Ljubljani

majhen psiček

(Zwergspitz)

z dolgo rujavo dlako, na spodnjem
delu vratu in po prsih je bel ter sliči
na ime „Bubi“. Kdor bi ga našel, ali
pa izvedel kje da je, naj to naznani
proti plačilu dr. Mayerju v Dolenjem
Logatcu. P 643

Najcenejša božična prodaja.

6 kosov finih platnenih
rjuh brez šiva

150/200 cm velike K 15.—
150/220 „ „ „ 18.—
30 m finih ostankov „ 18.—

Vsakovrstni vzorci najboljšega platna
za domačo uporabo in nevestne
opreme gratis in franko.

Tkalnica bratov KREJCAR,
Dobruška 305, Češko.

Lepa božična in novo- letna darila.

Naročajte novi jubilejni cenik s kalendarjem z znižanimi cenami, ki se pošilja zastonj po pošti in bo izšel za Božič.
Najbogatejša izbira pri obvezni domači solidni trgovini po najnižjih cenah.
Zlate, srebrne, nikl in jeklene ure ter veržice. Največja izbira briljantov, uhanov, prstanov itd.
Za kina-srebro na zahtevo posebni cenik.

FR. ČUDEN,

urar in trgovec v Ljubljani,

samo nasproti Frančiškanskega samostana.

Za najfinišne šivalne stroje na zahtevo posebni cenik. — Novi jubilejni cenik s kalendarjem bo izšel za Božič in se pošilja tudi po pošti zastonj.

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1—3 krone, velja „Stadin“ ali dr. pl. Trnkoczy-ja „Sladni čaj“ 1 zavoček z 1/4 kg samo 50 vln. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom.

Glavne zaloge: v Ljubljani lekarna Trnkoczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkoczy: VIII, Josefstädterstraße 25; III, Radetzkyplatz 4; V, Schönbrunnerstraße 109; v Gradcu: Sackstraße 3.

Francosko žganje Velika steklenica z navodom o rabi 1 K 20 h, tucat 12 K; mala steklenica z navodom o rabi 60 h, tucat 6 K.

: : Francosko žganje z mentholom, : :

ki mu je pridejan menthol kot zdravilno, bolj utešujoče sredstvo. Posebno priporočljivo za drgnjenje udov po težki in neporni hoji. Ena steklenica 1 K 80 h.

Vino s kino in železom. Steklenica 1 K 20 h, 2 K, 3 K.

Zdravilni konjak, steklenica po 1, 2, 6 kron.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani.

Razpošiljanje po pošti. Mastin za žlvinorejce. Drogijske cene. Prva največja eksportna trdka. Telefon šte. 190.

Naročajte in kupujte „JUTRO!“

Pri nakupu
sukna in manufakturnega blaga
priporočamo trgovino
LENASI & GERKMAN
Ljubljana, Stritarjeva ulica šte. 4.

Ljubljana **Minka Horvat** Sv. Jakoba
modistinja, trg šte. 6
priporoča svojo veliko zalogo damskih
klobukov, športnih kap in vseh mo-
distovskih potrebščin. Popravila točno in najceneje.

Ivan Jax in sin
v Ljubljani, Dunajska c. 17

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji za rodbino in obrt

Brezplačni kurzi za vezenje v hiši.

Pisalni stroji „ADLER“.

Trgovec ali obrtnik

mora, ako hoče napredovati, opozarjati občinstvo
na svojo trgovino. Reklama je duša vsakega pod-
jetja in vsak trgovec ali obrtnik,

ki noče biti skrit.

samo v svoji ulici, ampak hoče dobiti odjemalce
iz vseh delov mesta in tudi z dežele,

bo inseriral v „Jutru“

ki se čita in je priljubljeno povsod po Slovenskem.

Preostale izvide romana

„ŽENA“

ki je vzbujal toliko zanimanja, ko
je izhajal v „Jutru“, prodaja upravni-
ništvo „Jutra“ mesto po prvotni
ceni (1 K)

po 60 vin. izvod.

Zunanji naročniki naj pošljejo znesek
v naprej in pridenejo 10 v za znamko.
Na naročila brez denarja se ne ozira.

Najprimernejša igra za manjše odre
je enodejanka

Malomestne tradicije

Češko spisal V. Štech, prevel V. M. Zalar.
(Repertoarna igra češkega „Nar. divadla“
v Pragi.)

Pet moških, dve ženski vlogi.
Cena 60 vinarjev.

Dobiva se v knjigarnah in pri založ-
niku V. M. Zalarju v Ljubljani.

Kuč za slabokrvne in prebolele
je zdravniško priporočeno črno
dalmatinsko vino Kuč najboljši
sredstvo. 5 kg franko K 4.50
Bz. Novakovič, Ljubljana.

Prva kranjska drogerija, parfu-
merija, fotomanufaktura itd.

Anton Kanc

Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Zunanja naročila izvršuje z obratno
pošto. — Ceniki so na razpolago.

NAZNANILO.

Slavnemu občinstvu si dovoljujem
vljudno naznaniti, da sem prevzel od
g. Domijanoviča

brivnico

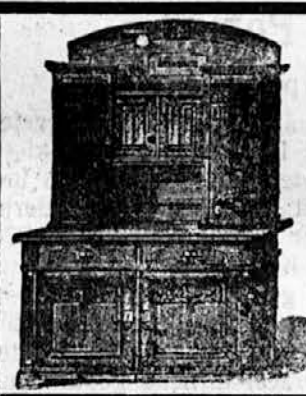
na Dunajski cesti.

Obenem posredujem tam tudi
za posetiva, premičnine, posebno
starinske stvari. (Altertümer.)

Priporočam se slavnemu občinstvu
za obisk in jamčim za točno in dobro
postrežbo. P 628

Albert Derganc

brivec in konces. posredovalec.

Velika zaloga
pohištva in tapetniškega blaga

FR. KAPUS

Marije Terezije cesta 11. (Kolizej.)

Velika izbira vsakovrstnega pohištva za
spalne, jedilne in gosposke sobe. Divane, oto-
mane, žimnice, modroce iz morske trave,
zmednice na peresih, podobe, zrcala, otročje vozičke ter kuhinjsko pohištvo.

Sprejema se tudi oprema hotelov.

Zmerne cene.

Izdelki solidni

Za jesen in zimo:

Bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko
perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse
moderne nakitne predmete. Damske klobuke in čepice
kakor tudi za otroke. Vse športne predmete.

V oddelku za gospode:

Klobuki, cilindri, čepice, kravate, zimsko perilo, roka-
vice, dežniki, palice, pleteni telovniki, kakor tudi vedno
najnovejše potrebščine za gospode.

Modna in športna trgovina **P. Magdič, Ljubljana**
nasproti glavne pošte.

Izredno dober nakup!

2000 komadov modernih dolgih raglanov z izbitimi mo-
dernimi barvanimi ovratniki in reverji, ki veljajo drugače
30—40 K za reklamno ceno brez konkurence

od K 10.— naprej.

Od najnižje do najfinejše izvršitve.

Angleško skladišče oblek

O. BERNATOVIČ

Ljubljana, Mestni trg 5

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi.

Reserve in fondi K 54.000.000. Izplačane odškodnine in kapitalije K 109.856.860.58.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovanske-narodne uprave.

Vsa pojanila daje:

Generalno zastopstvo v Ljubljani v Gosposki ulici št. 12.

Pisarne so v lastni bančni hiši.

Zavaruje poslopje in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih stopnjah
Zavaruje proti tatvini, razbitju ognjenih
in okenskih plošč.

Škode cenjuje takoj in najkrajše
Uživa najboljši sloves, koder postaja

Dovoljuje iz čiste dobice izdati
podpore v narodne in obnovele
namene

Učiteljska tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svojo bogato zalogo najnovejših tiskovin za šole, krajne šolske svete, županstva in druge urade — Tiskarna sprejema vsa v t
skazane in blagovne stvari spadajoča dela ter jih izvršuje točno, okusno in po solidnih cenah. — Tiskanje šolskih knjig in časopisov

Lastno založništvo.

Musikalije.

Telefonsko šte. 118

Najmodernejšee črke

Litografija.

— Poštne karnetnice šte. 78.307. —

Del. glavnica:
K 8.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Stritarjeva ulica šte. 2, (lastna hiša)

Rez. fond nad
K 800.000.

Za žrebanje dne 1. decembra 1911 priporočamo promese drž. srečk iz l. 1864. G av. dob. K 300.000.—. Cele K 36.—, pol K 18.50

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%